

S Z E M L E

S Z É L J E G Y Z E T E K

A béke alapjait a háborúban rakják le és a háborús célok meghatározzák a béke építését is. A mai feszült nemzetközi helyzetet csak úgy magyarázhatjuk és érthetjük meg, ha tisztán látjuk, hogy a második világháborúban a győztes államok között különbség volt a háború céljai és ennek folytán a háború utáni berendezkedés kérdésében.

Miért harcolt a Szovjet Szövetség és vele együtt a demokratikus államok? Miért harcolt a fronton és a front mögött, miért segítette minden erejével kormánya háborús erőfeszítéseit az angol, amerikai, francia munkás és paraszt?

Azért, hogy megsemmisüljön a fasizmus, hogy létrejöjjön a nemzetek egyenrangúságán alapuló együttműködés és így módon a tartós és demokratikus béke Európában és a világon, hogy megvalósuljon a dolgozó emberiség jobb és boldogabb élete.

Ez a cél tette lehetővé a nemzetközi reakció által állig felfegyverzett hitleri Németország feletti fényes győzelmet. Ezért a célért áldozták életüket és véréüket az egyszerű emberek százezrei, akiket hőssékké magasztosított a győzelembé, békébe, a dolgozó nép győzelmébe és békéjébe vetett megingathatatlan hit.

Ezt a politikát képviselte a Szovjet Szövetség. Ezt a politikát folytatta Sztalin, aki a tengernyi nehézség közepette megtalálta az együttműködésre vezető utat a tőkés országok kormányaival, a tőkés országok uralkodó köreinek azzal a csoportjával, amelyet Rooseveltt képviselt és amely kész volt együtt harcolni a német és japán imperializmus ellen.

Milyen háborús célokat követett a tőkés országok uralkodó érdekcsoportja, a monopolok, bankárok és nagybirtokosok?

Meg akartak szabadulni veszedelmes piaci versenytársaiktól és biztosítani uralkodó helyzetüket. Ezen felül az USA monopolistái nemcsak arra törekedtek, hogy térdre kényszerítsék a német és japán nagytőkéseket, hanem arra is, hogy egyidejűleg meggyengítsék legnagyobb versenytársaikat az angol impériumot és magukhoz ragadják a tőkés világ gyeplőjét. Ezenkívül a monopolisták tekintet nélkül a nyelvre és országra megegyeztek abban, hogy gátat kell vetni a népek szabadságmozgalmának és a háborút úgy kell folytatni, hogy abból a szocializmus országa — a Szovjet Szövetség — minél nagyobb anyagi és vérvesz-

teséggel kerüljön ki és minél kevesebb szava legyen a világ háború utáni berendezésének meghatározásában.

Ez a cél eredményezte a háború befejezésének elhúzódását. (A napvilágra jutott okiratok és adatok minden kétséget kizáróan bizonyítják, hogy a háborút jóval előbb be lehetett volna fejezni, ha a nyugati szövetségesek csak fele annyi ilyen irányú erőfeszítést fejtenek ki, mint a Szovjet Szövetség.)

Ez a politika adott alapot a Hitlerrel folytatott titkos tárgyalásokra a háború alatt és formált olyan hősokeket, mint Allan Dulles (John Foster Dulles, az amerikai külügyminisztérium egyik vezető emberének bátyja), aki ezeket a tárgyalásokat vezette, mint Truman, aki — akkor még szenátor — 1941 június 23-án kijelentette:

»Ha azt látjuk, hogy Németország nyer, akkor Oroszországnak kell segítenünk. Ha azt látjuk, hogy Oroszország nyer, akkor Németországnak kell segítenünk. Hadd öljük — illetéknép — egymást halomra, amennyire csak lehet.«
(New-York Times, 1941. jún. 23.)

Az események mutatják, hogy Németország és szövetségesei fegyveres leverésével a küzdelem nem ért véget. A nemzetközi monopolok képviselői a háború után sutba dobnak minden olyan egyezményt, amelynek valóráváltása hátráltatná céljaik elérését.

A népek békefrontja kemény és szüntelen harcban áll a maroknyi, de nem lebecsülendő erővel rendelkező imperialistákkal. A harci eszközök és módszerek visszatükrözik a társadalmi alapot, amelyben gyökereznek, a társadalom adta lehetőségeket, amelyekre támaszkodnak, a célt, amelynek érdekében alkalmazást nyernek.

A Szovjet Szövetség által vezetett politika — a népek békéjének politikája — *békés* és elveti az erőszakot, mint a nemzetközi kérdések elintézésének módját, *következetes*, mert a demokratikus tábor fejlődése tervszerű, előretörő, egyenesvonalú forradalmi fejlődés, *határozott*, mert céljai a legszélesebb néptömegek céljai és jelszavai azok óhaját fejezik ki, *magabiztos*, mert tudományos alapja a leghaladóbb tudomány, a marxizmus-leninizmus.

Az USA által megszemélyesített politika — az erőszakos hódítások és háborús uszítás politikája — *erőszakos*, mert az imperializmus alap természete a nyílt erőszak; *kapkodó*, mert a tőkés fejlődés egyenetlen, állandó válságokba torkol és gazdasági alapja szűkül; *ingadozó*, mert hamis célok mutogatásával, hazugságokkal akarja megnyerni a kizsákmányolt tömegeket; *bizonytalan*, mert nincs tudományos alapja, mert a történelmi fejlődés ellene érvel.

A békéért folytatott eme küzdelemnek kimenetele nem kétséges, mintahogy a fegyveres harc kimenetele sem volt egy pillanatra sem kétséges a második világháború folyamán.

A politikai küzdelmek hatásait Engels úgy határozta meg, hogy mindenekelőtt le kell leplezni az ellenséges pártok vezetőit, elszigetelni őket a tömegektől és azután megsemmisíteni. Sztalin ezt a tételt továbbfejlesztette és gyakorlatban megmutatta, hogyan kell aktív védekezés-sel felmorzsolni az ellenség ütőerejét, hogyan kell azt ellentámadással védekezésre kényszeríteni és sorozatos szakadatlan támadásokkal tartalékaitól és táptérületétől megfosztani és megsemmisíteni.

A béke állandóan erősödő, gyarapodó és szilárduló arcvonala — a sztalin haditudomány — ellen ma az USA ragadozó és alkalmi lehető-

ségekhez kötött, a műszaki kérdéseknek — az emberrel szemben — döntő jelentőséget tulajdonító hadászata folytatja reménytelen küzdelmét.

Győzelmesen folyik a demokratikus államok békeoffenzívája, amely abból az ellentámadásból bontakozott ki, amit Visinszkij beszéde vezetett be ősszel az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlésén, és amely ellentámadásnak elvi alapját és szervezeti acélvázát a kilenc kommunista párt varsói értekezletének nyilatkozata és határozata adta.

Az USA vezetőkörének rágalomhadjárata ellenére a tőkés országok egyre szélesebb tömegei látják, hogy a Szovjet Szövetség békét akar és megegyezést az Egyesült Államokkal, hogy minden — még a legkisebb — alkalmat is megragadjon a tárgyalásokra. Látják, hogy az USA kormánya nem akar tárgyalni a békéről, látják, hogy a tőkés országok haditermészetű kiadásai má — három évvel a háború befejezése után — magasabbak, mint a háború éveiben és ugyancsak magasabbak a trösztök profitjai is. Ugyanakkor érzik, hogy életszínvonaluk állandóan esik és szélesedik a munkanélküliek serege. A dolgozó tömegek egyre nagyobb vonalú harcra kényszerülnek mindennapi kenyerükért, az európai dolgozók, ezenkívül még hazájuk függetlenségéért is, amit a kormányon levő jobboldali szocialisták eladtak az amerikai imperialistáknak. Látják, hogy ahol a munkásság egységes, ott győzelmet arat. Ezt bizonyítja a szicíliai bányászok, a palermói dokkmunkások, az északolaszországi gépkocsi- és repülőgépgyárak dolgozóinak, a délolaszországi földmunkások győzelmes sztrájkmozgalmai. Ezt bizonyítja a clermont-ferrandi munkások sztrájkja, amelyet nem sikerült Mocnak, ennek az elvetemült imperialista lakáinak vérbefojtani. Ezt bizonyítja a németországi sztrájkhullám és a német nép egységmozgalma.

A kizsákmányoló tőkés rendszer, éppen azért, mert a kizsákmányoláson alapul, nem tömörítheti tartósan maga köré az elnyomott milliókat. A tömegek kérdése az imperialista politika leggyöngébb és legsebezhetőbb pontja. A háborús és békeszerető politika harcának sorsát nem a megszállva tartott területek kiterjedése, nem a műszaki eszközök fejlettsége, nem az atombomba és szuperbombázók döntik el, hanem mindenekelőtt a tömegek, a nép, az ember.

A szovjet-amerikai jegyzékváltás, Sztalin és Wallace levélváltása ismételten *leleplezte* a tömegek előtt a trösztök urait és csatlósait és hozzájárult ahhoz, hogy újabb tömegek csoportosuljanak Wallace harmadik pártja mögé. Az amerikai tömegek — és az európaiak is — közelebbről jutottak annak a felismeréséhez, hogy az USA támadó és erőszakos politikájának oka nem a Szovjet Szövetség állítólag hajthatatlan terjeszkedési és diktatórikus álláspontja az európai béke kérdésében, hanem az, hogy az USA mai kormányfőiről letértek a roosevelti útról.

Csak akkor foghatjuk fel az amerikai külpolitika látszólagos következetlenségét, ha számot vetünk egyrészt az uralkodó körök ismert céljaival — ezek táplálják és szítják a gyűlölet és acsarkodás politikáját — és azzal, hogy Amerika elnökválasztások előtt áll és tekintettel az amerikai tömegek határozott békevágyára — amit az imperialisták is tisztán látnak — az uralkodó körök célszerűnek látják a békés szölamok hangoztatását.

Igy kell értelmeznünk az ismeretes Smith jegyzéket, amit közönséges kortesfogásnak szántak, abban a hitben, hogy a szovjet kormány nem válaszol erre a jegyzékre, amelyből világosan kitűnik, hogy nem

komoly tárgyalási szándék diktálta, hanem a tömegek félrevezetésének szándéka. A szovjet kormány azonban válaszolt és a válasz egyidejű közzétételével az egész világ előtt megmutatta békeszándékát és tárgyalási készségét. Az amerikai kormány cselfogása csütörtököt mondott. Milliós tömegek fűződtek ennek az akciónak kapcsán a népek békefrontjába. Ez a sztalinai vonalvezetés eredménye és diadala.

Ugyanezt a »következetlenséget« láthattuk a Palesztina kérdésben is. Tudvalevő, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének őszi közgyűlésén az USA is arra szavazott, hogy a Palesztinára vonatkozó angol megbízatást május 15-ig meg kell szüntetni és az országot két önálló — arab és zsidó — államra kell felosztani. Ez év áprilisában az USA kormányának kezdeményezésére rendkívüli közgyűlésre hívták össze az Egyesült Nemzetek Szervezetét, amelyen az USA képviselője azt indítványozta, hogy függesszék fel az előző határozatot és helyezzék Palesztinát »ideiglenes« amerikai-angol-francia gyámság alá. Csak a Szovjet Szövetség és a demokratikus államok képviselői tiltakoztak ez ellen és követelték az Egyesült Nemzetek Szervezete határozatának maradéktalan és haladéktalan végrehajtását. És amikor május 15-én Tel-Avivban kikiáltották a független zsidó államot, az USA kormánya félrevetve a szokásos diplomáciai formásokat, sietett elsőnek elismerni Izraelt.

Az egymás ellen küzdő angol és amerikai köolajtársaságok érdeke, hogy Palesztinában ne legyen nyugalom és érdekük ellen van, hogy ott önálló és valóban független államok keletkezzenek. Az USA ősszel azért pártolta Palesztina felosztását és az angol megbízatás megszüntetését, mert azt remélte, hogy sikerül mindkét országot karmába kaparintani. Az angol köolajtársaságok sikeres ellenállása — ami tulajdonképpen az angol kormány harca volt az Egyesült Nemzetek Szervezetének határozata ellen — és az egyre erősebb arab és zsidó demokratikus függetlenségi mozgalom meggyőzte az USA kormányát arról, hogy ez az út a jelen pillanatban nem célravezető imperialista szándékainak megvalósítására és megegyezést ajánlott fel az angoloknak. Ezért változott meg az USA állásfoglalása az Egyesült Nemzetek Szervezetének határozatával szemben. Azonban Amerikában néhány millió zsidó él és szükség van azok szavazataira. Ez a körülmény készítette Trumant Izrael ceremóniamentes, gyors elismerésére és arra, hogy színleg visszatérjen előző álláspontjára. Színlag, mert valójában a színpalak mögött folyik az alku az angol és amerikai köolajtársaságok között — a népek szabadságára. A fegyverszünet leple alatt, az egykori Hitler-bérenc gróf Bernadotte segítségével közelkeleti Münchent készítenek elő. *Gyalázatos megegyezés készül egyrészt az angol-amerikai köolajmágnások, másrészt az arab hűbéresek és a zsidó nagytőkések között a közelkeleti, de elsősorban a palesztinai arab és zsidó nép rovására.*

A palesztinai háború, amíg az a független nemzeti állam megteremtéséért, az imperializmus ellen folyik, addig igazságos, fõlszabadító háború, addig a demokratikus frontot erősíti és gyengíti az imperialistákat. Azonban — az ideiglenes zsidó kormány eddigi viseikedésével kapcsolatban — tudnunk kell, hogy a nemzeti felszabadulás kérdését nem lehet imperialisták segítségével megoldani. Az imperialista politika eredménye a nemzeti elnyomatás. Ezt tanúsítja a mai palesztinai helyzet. Az ideiglenes zsidó kormány eddigi intézkedéseinek nemzetközi vonatkozásai bizonyos megalkuvást is mutatnak az amerikai olajtrösztök érdekeit illetőleg. Weizmannak, az angol imperializmus lakáinak elnökké

való kinevezése arról tanúskodik, hogy ebben a kormányban olyan befolyások is érvényesülnek, amelyek ellentétben állnak az arab és zsidó nép függetlenségének eszméjével. Az önálló zsidó és a megalakításra váró arab állam tényleges függetlensége attól függ, hogy politikájuk következetesen demokratikus lesz-e, hogy együtt harcolnak a demokratikus békefronttal, vagy az imperialisták oldalára szegődnek. Bárhol is alakuljanak pillanatnyilag a fejlemények, két dolgot nem szabad szem elől tévesztenünk a palesztinai kérdésben: az angol-amerikai ellentétet, amely nem zárja ki az ideiglenes együttműködést, a két imperialista csoport egymásközi harcát a közkeletű olajmezőért és felvonuló területekért, harcukat az arab világ meghódításáért és leigázásáért. Másrészt a közkeletű népek szabadságvágyát, amely ha népielszabadító harccá alakul át, akkor vége az imperialista befolyásnak a világnak ezen a részén, vége a búsán folyó profitoknak. Az arabok és zsidók nemzeti szabadságának sorsa Palesztinában és a Közelkeleten nemcsak a trösztök megegyezésétől függ, hanem az arab és zsidó demokratikus erők befolyásának felülkerekedésétől is, attól, hogy a két nép dolgozói megtalálják-e a megegyezés alapját — a közös érdekek védelmében vezetett harcot a nemzetközi háborús gyújtogatók és imperialista kizsákmányolók ellen.

Az európai béke központja a német békeszerződés. A győzelem napján, 1945 május kilencedikén mondotta Sztalin, hogy a Szovjet Szövetség *»nem szándékozik sem szétdarabolni, sem megsemmisíteni Németországot.«* A Szovjet Szövetség politikáját nemi bosszúvágy vezeti. Ennek újabb tanujelét is láttuk, amikor a Szovjet Szövetség Finnországnak, Magyarországnak és Romániának hatalmas jóvátételi engedményeket tett, ellentétben az amerikai kormánnyal, amely óriási értékű vagyont tart vissza, amit a németek hurcoltak el Magyarországról.

A náciitanított, demilitarizált, egységes, demokratikus Németország erős bástyája lehet a világ gazdasági felemelkedésének és a nemzetközi békének. Erre törekszik a Szovjet Szövetség és ez a szellem hatja át a nyolc külügyminiszter varsói értekezletének nyilatkozatát.

Miért került sor erre az értekezletre?

Tudvalevő, hogy Londonban három hónapon át folyt zárt ajtók mögött az USA, Anglia, Franciaország és a BENELUX államok kormányainak tanácskozása, amelyen mindenben elfogadták az amerikai diktátumot. Ezen a tanácskozáson elhatározták, hogy megvalósítják az amerikai monopóliumok tervét a külön Nyugatnémetország megalakítására. (Ezt bizonyítja többek között az is, hogy a most kibocsátásra kerülő amerikai-márka, amelynek létezését az utolsó pillanatig tagadta az amerikai kormány, már több mint feléve készen állt Washingtonban). *»Megegyezés«* jött létre a Ruhr vidék kérdésében, amely most végleg amerikai vezetés alá kerül és elfogadtak még néhány titkos záradékot is, amelyekre következtetni lehet a kiadott hivatalos jelentésből.

A londoni tanácskozás a nyugati kormányoknak arról a szándékáról tanúskodik, hogy felszámolják a Külügyminiszteri Tanácsot és a Szövetséges Ellenőrző Bizottságot és azt mutatja, hogy ezek a kormányok végleg felrúgták a potsdami és jaltai egyezmények Németországra vonatkozó megállapodásait.

Az így előállott helyzetet és annak következményeit tárgyalták meg a német támadástól legtöbbet szenvedett országok külügyminiszterei és

leszögezték közös álláspontjukat mind a várható események, mind a haladéktalanul rendezésre váró kérdések tekintetében.

A nyolc külügyminiszter nyilatkozata újólag leleplezi a monopolok békeellenes aknamunkáját. Rámutat arra, hogy a londoni határozatok lehetetlenné teszik a német békeszerződéssel kapcsolatos kérdések megoldását és alapjában *»megingatják a népek bizalmát azokban a nemzetközi egyezményekben, amelyekben az Egyesült Államok és Anglia részt vesznek.«*

Ez a nyilatkozat több mint egy közönséges diplomáciai okirat. A nyolc külügyminiszter értekezlete megmutatta a német népek, kik az igazi barátai és megmutatta a nyugati országok dolgozóinak, milyen veszélyes úton halad kormányuk politikája, amikor ismét feléleszti a német háborús nehézipart és sovíniszta-revizionista jelszavak hangoztatásával tápot ad a német revanche-szellemnek. A francia képviselőház vitája és a francia dolgozók megmozdulásai bizonyítják, hogy a francia nép küzdeni akar nemzeti szabadságáért, a háborús veszedelem ellen.

A londoni »ajánlások« végrehajtásával Nyugatnémetország az amerikai imperialisták gyarmatává válik és gazdasági, hadászati támpont lesz az USA számára. Ez nemcsak a demokratikus országokat fenyegeti, hanem a többi európai országot is, elsősorban Franciaország függetlenségét.

A két értekező (a varsói és londoni) összehasonlítása egyúttal fényt vet az egymással szemben álló felek erejére és szilárdságára is.

Varsó: együntetű, nyílt kiállítás és köntörfalazás nélküli megállapítása a tényeknek;

London: a tőkés érdekeltek titkos, hosszú luza-vonája, szavak mögé való bujkálás és a lényeg kerülgetése;

Varsó: a népi érdekek egysége a béke, a nemzetközi szerződések érvényességének és tiszteletben tartásának védelmében;

London: az amerikai monopolok parancsának tudomásulvétele a jelenlevők részéről. Az USA világuralmi törekvéseinek fenhőző kifejezése és ellentmondást nem tűrő diktátuma, a béke nemzetközi szerződésekben lefektetett szervezetének felrúgása.

Varsó: a Szovjet Szövetség és a szocializmust építő népi demokráciák országainak ereje, tervszerű felemelkedése, kitartó békeakarata;

London: egy rettenetes gazdasági válság előjeleit mutató rendszer minden gyengesége, kétségbeesett kapkodása, hogy akár új világégés árán is feltartóztassa kikerülhetetlen végét.

Varsó: a belső megszilárdulás útján biztosan haladó rendszerek és népük bizalmát és szeretetét élvező kormányok szava;

London: a belső válságoktól terhes rendszerek népellenes és a külföldi erőszakra támaszkodó kormányok kísérlete, bukásra ítélt kalandorok hadüzenete a békének.

Varsó: a jövő birtokosainak sorakozója, harci felhívás a tömegekhez és azok mozgósítása a béke védelmében.

A békeoffenzíva elsöpri az új München szellemét.

A népek nem akarnak háborút és szabadok akarnak lenni és erőt, kitartást kölcsönöz számukra a tudat, hogy a legyőzhetetlen Szovjet Szövetség minden erejével a világ dolgozói békéjének és szabadságának oldalán áll.

Noviszád, 1948. június 28.

Hajdú Vilmos